

Posudek oponenta disertační práce

Autor práce : Mgr. Ing. Jaroslav Menčík, LL.M.

Studijní program:

Teoretické právní vědy - Obchodní právo

Název práce:

Smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících , 138 s.

Školitel: doc. JUDr. Petr Liška, LL.M., Ph.D.
Školící pracoviště uchazeče: Katedra obchodního práva
Fakulta: Právnická fakulta (PrF)
Vysoká škola: Univerzita Karlova (UK)
Adresa pracoviště: nám. Curieových 7, 110 00 Praha 1

Oponent: prof. JUDr. Karel Marek, CSc.
Adresa oponenta: Fibichova 30, 679 04 Adamov II
e-mail: k.marek@centrum.cz

I.

Úvodem

Dne 23.6.2023 jsem obdržel žádost p. děkana PrF UK o zpracování oponentského posudku a jmenování oponentem. Funkci oponenta přijímám a oponentský posudek předkládám.

II.

K aktuálnosti tématu a členění práce

Pojednání otázek v dané práci patří mezi ty, které jsou nesporně aktuální a v ČR zatím minimálně zkoumané (s minimem publikačních výstupů). Je přitom třeba řešit situace, které praxe přináší, a to nejen de lege lata, ale i de lege ferenda.

Autor nejprve specifikuje cíle a metody použité při zpracování práce. Věnuje se nejprve obecným otázkám a později otázkám specifickým.

V prvních partiích práce se zaměřuje především na úpravu smluv a postup při jejich uzavírání. Posléze se pak věnuje další problematice. Navazuje přitom na svoje dřívější díla.

Vhodné postupné zkoumání dané problematiky se promítá i do členění práce.

Kromě úvodu a závěru se dílo člení do kapitol nazvaných Obecná část, Právní režim smluv o veřejných službách při přepravě cestujících, Postup při uzavírání smluv o veřejných službách při přepravě cestujících, Náležitosti smluv o veřejných službách při přepravě cestujících, Dodatečné změny smluv a Dozor při uzavírání smlouvy.

Toto členění je možno považovat za vhodné.

III.

Ke zvoleným metodám zpracování

Z řady metod využívaných v této práci se využívá při tvorbě díla zejména metody analytické, metody syntetické, metody indukce a dedukce. Další široce používanou metodou v práci je metoda komparativní. Používány jsou i další metody.

V díle je čerpáno z vhodného okruhu zdrojů a judikatury. Velmi kladně se zde projevuje vliv školitele.

Autor prokazuje znalost daných otázek -podle mého názoru- na vysoké úrovni.

IV.

K obsahu práce

Nemůžeme se věnovat všem zajímavým otázkám, které autor otevírá a řeší. Lze se věnovat jen některým zásadním z nich.

Autor si pro tuto disertační práci stanovil následující hypotézu: Platná a účinná právní úprava regulace postupů při uzavírání smluv o veřejných službách v přepravě cestujících je nedostatečná a způsobuje problémy v aplikační praxi (tj. odvětví veřejné dopravy).

Při tvorbě práce stál disertant před velmi obtížným úkolem, neboť odborná literatura, která by se věnovala přímo právní problematice smluv o veřejných službách nebyla rozsáhlá. Její okruh však autor zásadně využil a využil též mj. metodické pokyny, výkladová stanoviska a doporučení publikovaná Evropskou komisí, Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže nebo Ministrestvem dopravy.

Po mém soudu předkladatel práce správně vyhodnotil, že jedním z kritizovaných nedostatků právní úpravy jsou mnohdy příliš formalizované požadavky kladené na postup objednatelů při zadávání těchto zakázek.

Kladně hodnotím, že se věnoval i přípustnosti/nepřípustnosti dodatečných změn smluv o veřejných službách při přepravě cestujících. Jak známo, nejčastěji se tyto změny týkají prodloužení doby, na kterou jsou smlouvy uzavřeny a změn výše kompenzace hrazené dopravci.

Autor řeší i plány dopravní obslužnosti. Konstatuje, že se může zdát, že tyto plány jsou legislativou koncipovány spíše jako formální politické dokumenty bez přímé návaznosti na konkrétní zajišťování veřejných služeb v přepravě cestujících, není tomu však tak. Každý objednatel je totiž povinen zajišťovat dopravní obslužnost, aby tyto služby byly poskytovány v okamžiku uzavření smlouvy v souladu s pořízeným plánem nebo, poskytuje-li tyto služby objednatel sám, v okamžiku zahájení jejich poskytování.

Tvůrce této disertační práce zkoumá i rizika souvisící s danou činností. Určení nesprávného postupu pro uzavření smlouvy s dopravcem může totiž mj. /např. při přepravě cestujících autobusy/ pro objednatele znamenat problém, a to jak z důvodu vzniku odpovědnosti za přestupek a vzniku povinnosti zaplatit pokutu případně uloženou Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže /neboť je dohledovým orgánem/, tak z důvodu rizika faktického přerušení veřejné linkové dopravy a tím omezení možnosti obyvatel přepravovat se na určitém území.

Všechny partie práce jsou zásadně psané tvůrčím a nikoli popisným způsobem. Argumentace autora je přesvědčivá, danou problematiku výborně ovládá.

Celkově obsah práce potvrzuje hypotézu, že daná právní úprava není opravdu dostatečná.

V rámci obhajoby je možné, aby /i když jde otázku obecnou/ autor specifikoval zásady zadávání veřejných zakázek po provedených novelách zákona o veřejných zakázkách.

Protože pak pojednává i o tzv. užším řízení při zadávání veřejných zakázek /i zde také jde o otázku obecnější/, mohl by příp. vyjádřit svůj názor na to, jak vhodně objektivně zúžit počet osob prokazujících kvalifikace na osoby oprávněné k podání nabídky.

Dále je tu příležitost, aby se autor v rámci obhajoby vyjádřil ještě k možnosti /i když se jí v práci věnuje/ veřejných objednatelů zajišťovat provoz veřejné dopravy prostřednictvím tzv. vnitřních útvarů.

V.

Dosažené výsledky, nové poznatky, přínos pro další rozvoj vědy

Dosažené výsledky v práci prezentované jsou přínosem pro další rozvoj právní vědy. Tato disertační práce je zřejmě první prací tohoto druhu.

Podle mého názoru je cíl práce splněn.

Celkově oceňuji, že se předkladatel díla nebojí upozorňovat na problémové otázky spolu s návrhy na řešení.

VI.

Splnění cíle práce a návrh na udělení titulu

Podle mého názoru předložená práce stanovená kritéria pro tento druh prací naplňuje.

Jde o práci originální.

Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce. Dále ji doporučuji publikovat, pokud se tak již nestalo.

Po úspěšné obhajobě, doporučuji udělit titul Ph.D.

V Adamově, 26.6. 2023

Karel Marek v.r.